

ALİ

SUAVİ

~~SAHIB ZİYAD EBUZZİYA~~

علي سعاد

Defferi Amâl-i Ali Paşa

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 3E.837

(Photograph)

Kırıpasazadeye Melatibus

Füyada Taâfsuk (C. Mervî)

(Magazadan
lerde)

Arazi İmare-i Usul-i Felâhiyye

Tercümeni

عائی عماوی - کافی بات شاده رفاقت نکند و مینه که همچنان
عائی عماوی و دسترا اعمال عالی باید
عائی عماوی = خیره
شایع رفته
همینه منع : صفات ده کیله هار تبرانه اندلی

لک

Ali Suasi'nin Kitapları

Talehimürt - Təvarih zegli
Montenegro (2 Adet)

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E897

A propos de l'Herzégovine
Le Khiva

Arabi ibare Usul-i Fikih Tercümesi (2 adet)

Tableau de Séber

Türkiye 1290

Türkiye 1288

Ali Paşa'nın Sıraseli

Kâtipazarâde Reşat'a Mektubu (2 Adet)

دُفَّتَرِ الْعَمَال

الْعَمَالِ
بَيْتٌ

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.837

الْعَوْدِي

Başlı rafhelerde İlde

baypları seheli

baypları metti.

Kağıda sizde çekildi

~~۱۴۵۴~~
دفتر اعمال

مالی پاشا

« واى حريف برييل دها
فالايمش دولتی باطیره جمش «
قاله السلطان
عبدالعزيز

في رجب ۱۳۸۸

« مالک محروسة پادشا هي موقع
طبعیسى و اهالى و اراضیسک
استعداد و قابلیتی جهتلریله دنیاک
اک معمور ملکلرندن برسی و بلکه
برنجیسى اولدیغنه و کیرو قالمش ایسه
* سوء اداره دن * ایسلو
کلديکنه شبهه اونهمن »
قاله الصدر الاعظم
محمود نعیم پاشا

في ۲۱ رجب ۱۳۸۸

متوفی عالی پاشا ایتدکلرینه نظر با بزم موئادن معدود او له مازسه ده
انظار اجنبیده بزدن ظن ایلدکلرینه منی « اذکروا موئام بالخیر »
امر جلیله بال توفیق آنک حقوق باری یه متعلق اعتقادندن اعماقندن
سکوت ایدر ز

آنحق حقوق عباده دائرة اولان حرکاتی بیان و اعلان ایلر ز

اجمال احوالی

قپوچی زاده رشید پاشا شک بنده و پروردگری در آن ترجمه
قلنه قوبان و ترفع مراتب ایله مشیرلکه قدر ایصال ایدن رشید پاشا ایدی
قپوچی زاده نک باشلوچه خصائی سکوت ایله سترجهل
وریای ادب ایله تولید و فقار
قپوچی زاده بولیه بردولتده روزیرک و قایه ذات و منصبته
کفیل او له حق تدابیری بولدی و عمل ایلدی شویله که
۱ دولت علیه ده من القدم وزیرک واجبه ذمت و اقتضای
صداقتی هر مسویتیه آنحق ذاتی میدانه قویق و اداره سندن حاصل
او له حق انکسار قلوبه دخی کندینی فارشو طوقق ایدی حتی
« وزیر » تسمیه سنده معنادخی بواعبایه تحملی اشعار ایدر اشته اسکی
وکلای دولت بوطریقه پادشاهی مسؤولیت مادیه و معنویه دن
وارسته بولندریز لر دی

۲ دولت علیه ده من القدم مصالح کلیه بر محلس عمومی یه
قنوب مباحثه ایله تنسب آراء و بعده قرار وکلای حصولندن صکره
فرمان پادشاهی یه عرض اولنور دی

۳ او ته دنبرو دولت عثمانیه وکلایی دول اجنبیده مطالب
و مداخلاتنه فارشو آرای عمومیه و شرع شریف و بواساطه
اوزرینه متعلق بیوریله حق اراده عسینیه سدلرینی چکه رک مدافعته ایدر لر دی
قپوچی زاده منصب وزارتک دوچار مسؤولیت اولوشی آنحق
باوج اصول عتیقه دن نشت ایده کلیدی کنی کشدن صکره نه بر فرمائی
اساسی قرار وکلایه اسناد ایله کندینی میدانه قویدی نه ده بر محلس

عومی ده معرض جدال و نهده مطالب اجابه مدافعه کوستروب شکایته هدف اولدی امور داخلیه منه دائز نظاماتي دخی مثلا ۱۲۷۳ امتیازات فرمانی و ۱۲۸۰ خط همایونی وارد هسنی و ۱۲۸۴ تصرف املاک مساعده سنی و کذا محکم مخلطه نظامانه سنی و دیگری هب سفرای اجنبیه قله آکدیلر قپوچی زاده فقط ترجمه ایله حضور پادشاهی به بالتقیم اراده سینه استحصل ایلدی دول اجنبیه سفاراسی کندیلاری هرنه قله آکلورلسه آنک اوزرینه اراده سینه صدورندن طولایی منتشر که احتمال که ذات شانه دخی و کلامک اسمی اولایوب بن عقد و حل امور ایدیبورم ظنیه مسرود اولدی و انکسار قلوبی طوغزی دن طوغزی یه کندی ذاته توجه ایتدیردی بنابرین دیدکه قپوچی زاده نه شکایت اجابه نه مسؤولیت سلطنته و نه ده جدل آرایه هدف اولادی واشته بو طریق له خارجیه نظامانی و موقع صدارتی اون اوچ اون درت سنه ید استقلالنده و بالجمله دست تنسینده وقايه ایلدی

قپوچی زادمنک بویله اصول طوتیغی کندی ولی نعمتی اولان رشید پاشایه دخی مؤخرا بمرتبه دک معلوم اولدی حتی پاشا ف ۱۲۷۶ سلطان عبدالجیله تقديم ایلدیکی لا یکه سنده عالی باشانک حرکات سینه سی عرض ایده رک دیرکه (۱) سلطنت سینه نک صرف امور داخلیه سیندن اولان نظامات ایچون بوراده سفراء ایله قونفرانسله کیرله رک مضبطه ریله طوتیرسی دولت علیه نک استقلال عالیسی و حقوق حکومت سینه یی ته لکه یه براغه حق صورتده پلیقده جه بیوک خطالر اوله رق و کذا دیرکه حابوکه مصلحت بوصورتده طوتیه رق

(یعنی عالی باشانک اصلاحات فرمانند دائر عرضی آرای عمومیه نک اتحادیله اوله رق) بـ محلس مختصره ده بر قاج کره اجتماع ایله عـ العجله هرشی یـ پـلـوبـ وـکـلـیـهـ فـرـیـضـهـ ذـمـتـ وـمـقـضـاـیـ صـدـاقـتـ وـعـبـودـیـتـ آـبـعـ ذـاـلـرـنـیـ مـیدـانـهـ قـوـیـقـ وـحـاـصـلـ اـولـهـ جـقـ اـنـکـسـارـقـلـوـبـهـ دـخـیـ کـنـدـولـرـنـیـ قـارـشـوـ طـوقـقـ صـورـتـرـیـ اـیـکـ فـرـمـانـ عـالـیـ دـهـ قـرـارـ وـکـلـانـ بـیـلـهـ بـحـثـ اـولـهـ قـسـزـینـ اـرـادـهـ سـینـهـ مـخـصـصـهـ صـورـتـهـ اـعـلـانـ اـولـنـاسـیـ دـخـیـ عـقـلـ قـاـصـرـ کـتـزـانـهـ بـحـهـ وـکـلـاـقـ وـظـائـفـهـ مـبـیـانـ بـرـیـوـكـ خطـادرـ)

قپوچی زاده یه قدر بـ قـونـفـرانـسـ مـونـفـرانـسـ نـهـ دـرـ بـیـلـورـیـ اـیـدـکـ دـوـلـنـکـ باـشـنـهـ بـرـقـونـفـرانـسـ کـوـرـلـیـسـیـ چـقـارـدـیـ مـلـکـتمـرـکـ نـهـ طـرـفـنـدـ بـرـچـتـ اـولـهـ اـنـکـلـیـزـنـدـ فـرـانـسـزـنـدـ مـقـوـدـنـ آـلـانـدـ فـلـانـدـنـ بـرـمـرـخـنـ کـلـوبـ بـحـلـسـ اـولـالـیـ اوـایـشـهـ بـرـقـارـ وـیـمـلـ مـثـلـ سـوـرـیـهـ دـهـ تـبـعـهـ عـمـلـیـهـ پـیـشـهـ غـوـغاـوـلـورـ بـوـایـشـ اـجـابـهـ مـخـلـطـ قـونـفـرانـسـ مـحـاـكـمـسـیـلـهـ قـرـارـبـلـورـ معـهـذـاـ قـنـقـیـ قـونـفـرانـسـکـ قـرـارـیـ مـحـاـفـظـهـ اـولـنـدـیـ هـانـیـ فـیـ ۸ اـیـلـولـ فـرـنـکـیـ ۱۲۷۹ اـجـابـهـ مـرـخـنـ لـنـدـنـ مـرـکـ قـونـفـرانـسـ قـرـارـیـهـ دـوـلـتـ بـلـغـرـادـهـ وـدـیـگـرـ قـلـاعـتـلـهـ دـهـ مـحـاـفـظـ عـسـکـرـ اوـتـورـقـ حقـیـ اـبـاءـ اـیـلـشـیدـیـ لـکـنـ قـپـوـچـیـ زـادـهـ بـوـقـلـعـهـ لـرـیـ مـحـاـفـظـنـ بـوـشـالـوـبـ اـسـلـهـ سـیـلـهـ مـهـمـاـتـیـهـ صـرـبـلـوـیـهـ اـحـسـانـ اـیـلـدـیـ یـعنـیـ اـجـابـهـ قـونـفـرانـسـنـکـ بـیـلـهـ مـنـاسـبـ کـوـرـمـدـیـکـ اـحـسـانـلـرـیـ بـایـدـیـ عـالـیـ باـشـانـکـ بـوـخـصـلـتـیـ دـخـیـ ولـیـ نـعـمـتـیـ اـولـانـ رـشـیدـ پـاشـایـهـ تـاـ ۱۲۷۳ مـعـلـومـ اـولـشـیدـیـ حتـیـ لـایـحـهـ سـنـدـهـ آـنـکـ بـوـبـیـلـیـقـهـسـیـ بـالـبـیـانـ دـیرـکـهـ ۱ـ اـیـلـجـیـلـرـکـ دـهـ مـکـالـاتـ هـنـکـامـنـدـهـ طـوـغـیـسـیـ

وکلای دولت علیه هر وجهله تسهیل مصلحت ایدرک آرزو و امیدلیرزک
بیله اوته طرفنه پکدیلار وادیسنده سوزلر سویادکلرینه «

طرفدن اداء اولندي جما ١٦ میون ایدر باقی ٩٧ میون
لیره نرهیه کتدی
دیون داخلیه ینه بشقه

قوچی زادیه قدر اهالینک دولته امنیت ایتمامک خاطرینه بیله
کلزدی حریف بومانیتی سلب ایدی ده کتدی
عالی پاشا ایکنخی کره تنظیمات ریاستده قائمه می قالدیرمک ایچون
استانبولدن و طشره لردن جبرا اعاهه طویلانه قرار ویردی
نه تھف حکایه در طویلانه حق پاره می قضادن بلادن حفظ ایچون
مالیده برقدیه الی تعین اولندي و او رایه اوج کلیدی قوجه بر قیور
صندوق قوندی ملل مختلفه دن معلوم اوچ ذات قضه مأمور ایدلدى
هر بینه بر اناختار ویلدی که پاره قویق و چیقارمک ایچون اوچی
بر شمکه محتاج و قبه قپوسنک ایکی اناختاری ایکی شخصه تو دیع اولندي
حاصلی بش مأمور بر لشمدگه پاره می یناشق ممکن اوله میه حق ایندی
جبا بواعانه نه مقداره بالغ اولدی (لا یعلم الغیب الا الله)
بر قاج آی صکره مقدار معین قائمه قالدیرمک ایچون پاره استندی
مأمورلر بر لشدلر بوده با قسونلر که صندق بوش ایچنده بر قیرق پاره یوق
(فسحان الله) اناختارلر بزده قالدی بونلری زیالل « بیله دیده مدیلر
پاره می سؤال دکل « اناختارلر بزده قالدی بونلری زیالل » بیله دیده مدیلر
قوچی زاده خواجه پاشا یانغیننده بیچاره قلاتنره اعاهه قبض ایتك
ایچون بر قومسیون تشکیل ایدی هر طرفدن اعاهه کلدى
اون ایکی بیک کیسه میه قدر غزنه لرده اعلانات کورلدى صکره بودن بره
اعلانات کسلدی بواعانه پاره سندن هیچ بر حریق زده بیچاره
بر پاره کورمدى

قبوچی زاده میه قدر بزم دولتك واردات ومصارف موازنہ سندہ
بر پاره آچیق یوغبدی بومسئلہ صحیح غیر صحیح هرنہ ایسہ
عالی پاشاک کندی اقراریه تابات اولور
شویله که عالی پاشاک معرفتیه اوروپاده استقرارض اعتباری
بولق اوژره ف ١٢٧٧ استانبولدن اعزام اولنان محاسبلرک و صرافلرک
پارس ده تشریف ایندکلری ف کانون ثانی ١٨٦١ تاریخنلی لا یکه ده
شوعباره وارایدی « ترکیه نک سنوی وارداتی ٢٨٠ و ٣٠٠ میون
فرانق پشنده در دیون داخلیه و خارجیه نک فوائض ومصارف
شوروارداهه نسبتله یوزده ١٦ مقدار در
١٨٥٦ تاریخنده دک ترکیه نک واردات ومصارفاتی دائمًا مساوات
وموازنہ ده ایدی آندن صکره آچیق باشладی « دیک که
قوچی زادیه قدر بزم مالیه نک واردات ومصارف موازنہ ده ایش
حریف سنوی موازنہ ده برمیون کیسه آچیق بر اقدی کتدی دولتك
جیع وارداتی ایسہ آتحق اوج میون

١٢٧١ تاریخنده دک بزم دولتك خارجه بپاره بورچی وارمیدی
قوچی زاده ١١٢ میون انگلیز لیره می اوروپا به برج بر اقدی
بونجه مایونلردن بر آرشون یول بوقارش شندوفر یا پلی می بزه
آچلدى می اوت رویسیه محاربہ سنک موجب اولدیغی مصارف
٨ میونه و قائمه می قالدیرمک دشی کذا ٨ میونه بالغ اوادیغی باب عالی

صحبى بىك (صحبى پاشا) بويارەلەك نزەريه كتدىكىنى عالى باشادن سؤال ايلدى قىوجى زادە عادى اوزىزه اللىنى اوغوشـدىرىه رق « دولتك پك مەم برايسىنە راست كىلىدی » كېي جواب ويردى اوخانس افندى دىنى سؤال ايلدى اكادىخى « كرىيەمىسىلەسى » ديو جواب ايلدى اهالى امنىتسىزاڭىدە بىر درجه يە ايىدى كە انكىلىزك تشوقيله حکومت بادھوا پاموق تخمى طاغتىقدە ئىسادە كوييلولر « بوندەدە بىشىطان دولاپى واردە » دىرلە و بادھوا تخمى قبول ايتىزلىدى

يساقىلىرى خدمتكارلىرى كىنى خدمتلۇننە بولندقلرى مەتىجە موقتا
جايمىه ايدەپيلورلار فقط بونلاردىن بشقىد تبعة دولت عليه دن هىچ
بركىمسە يى نام اىلە اولورسە اولسون جايىه حقلرى يوق در بوكە
حلىب دە اقامە ايدىن دول متحابە قونسلوسلىرى تبعة عثمانى دن بعض
اشخاصى كوبا خدمتلۇننە ايمش نامىلە جايىه سوداسىنە بولندقلرى
مع التأسف ايشىلدەي -----» اشته رشيد پاشا جايىه يە دائىر
بىشى ايشىدر ايشتن امتيازانك حدودىنى سفارتلاره باتىذكىر جايىه دن
منع ايلدى عالى پاشا اىامنە اهالىزك ئاثى اجانب جايىه سنه كىرىدى
ذا تا يىلى دن و حتى يىندن بىر طرفە حرڪت ايمامش اولان بىكىمسە
محكمە يە دعوت اولنسە بن فلان اجنبى ئاك جايىه سندەيم ديو
محضرى قوغار اولدى

اجنيلاركە باب عالى دن بولىلە بول بول امتيازاتى بولدىلىر
باب عالى يە مىربوط اولان مصربە و تونس دە دىنى استانبولىدە كى
حرڪت ايلدىلار امتيازات آزدى حاليا سيدىسى چىكىلان مىتبەرە واردى

قىوجى زادە يالكز اجانبى امتيازات و احسانات ايلە تاطيفە
قصر نظر ايدوب امور داخلىيە هىچ التفات ايدى طىشە لرده
هر مملكتك تكاليف نامىلە و يىنىكى مبالىدن يالكز مأمورىن موظفە
معاشلىرى او مملكتىدە قالور باقىسى استاجولە كىدر قىنى مملكتك
بركپىسىنى بويولنى بىر مكتىنى تعمير اىچون او مبالىدىن بش پارە آيىروب
مملكته ترك ايتدىلر هىچ بىر مملكتك اهالىسى مىرجەت
استدىعاسىلە باب عالى يە عرضحال تقديم ايدر جواب آله ماز
في ١٢٨٣ كرىيەلىر عرضحال تقديم ايدوب مىرجەت يىز ايلدىلار
دها اولوقت فؤاد پاشا سرور افندى يى (سرور پاشا) كىيدە كوندروب

اسكى معاهدا تىن اكلاشلىقى وجهەلە صحىح اجنبى ئاك شخصى
عليه نە و مالى عليه نە قونسلا تو معرفتى ضم او لقسىزىن اجرائى
حڪم ايدەمك ايدى عالى پاشا بوا متيازى او درجه توسيع ايلدى كە
اجنيلار مملكتىزە اهالىزى قىل ايدىزىدە توقيف يەلە او ئىمازلىدى
١٢٨٣ استانبولىدە ضبطىيەن قىل ايدىن بىرونالى يى ضبطىيە مشيرى
صرحـ زم محمد پاشا توقيف المتشىدى عالى پاشا يۇنان ترجانىڭ
برا خطارى اوزىزىنە قاتىل مى قومك تخلية سېلىلىك اىچون محمد پاشا شايدە
امر تحرىرى يايلىدى اوت محمد پاشاڭ « بن آغرا مىلە قاتىل صالح يۈرەم »
دېمىسى اوزىزىنە عالى پاشا يازوا يەلە امر ويردى

آئىدىن اول بوكە حلىب دە بىر قونسلوسك تبعة دولتىن بىرىنى جايىه
ايمسى اوزىزىنە رشيد پاشا مىرحوم في ٥ ربىع الاول ١٢٦٩ جىلە سفارتلاره
شۇنۇطەمىي كوندرمشىدى « قونسلوسلىرى مەيتلۇننە كى ترجانلىرى

تحقیق مستدعاً رأی ایلشیدی لکن قپوجی زاده جواب ویرمکه
جبر ایلدی استدعاً اهالی یی تام اوچ آی جوابسز برآقدی
واشته بوعدم اصفاء دن درکه کریدلیلر دولت بنم بحق اشتکامزه
باقایور ظنیله سلاحده صارلدلیلر کرید قیامی وقوع بولدی دولت
مليونارجه مصارف ایلدی ویکارجه نفوس قانی دوکولدی

نه غریب درکه سایه دولتشه و محضنا نان و نعمتیله یشادیغی متبعنه
بوجرزی خدمت لازم کلده احسانه طالب اولور
ذات شاهانه یی ناپولیونک قونفره یه دعوت بابنده یازدیغی محبت
نامه سنده عالی پاشا برجواب یازمق ایچون فؤاد پاشا واسطه سیله
احسان شاهانه طلب ایلدی وآلدی عالی پاشا یکمی
سنده قدر مناصب رفیعه ده بولنوب الا اشاغی ماہباء یوزبیک غروش
معاش و تعین آلدی و بوندن بشقه مثلا پدری بفعه قبوسی آجار
قیارده کلان پکن یوکدن بش پاره اون پاره آلور قپوجی اولدیغی
معلوم ایکن بفعه قبوسنه کی اودونلوق یونی پدر احمد مدن قالان ملک در
دیو ۳۵۰۰ کیسه یه مایله یه صلقق و ۶۹ سنده سنده کی احالت یغماسنه کیرمک
وفی ۱۲۸۵ پارس محکمه لرنده میرس مسئله سنده طولایی علنا تین ایتدیکی
وجهه استفراضات خارجیدن بوصراف کی قومسیونار آلمق و نیجه
دولابرله احسانات شاهانه یه نائل اولق کی ایشله یکرمی سنده ظرفند
تقریباً اوچ یوزبیک کیسه پاره قزانغشیکن کرید مسئله سنده ذات شاهانه یه
واسطه لره طوقنیره رق بچفالک احسانه نائل اولاد فه کریده
عزیت ایلدی

قپوجی زاده اویله غرضکار ایدی که بک اوغلی غزته لرینک
و ۱۴ ایلوں فرنگی ۱۸۷۱ تاریخی «لوانت هرالد» غزته سنک یازدقفرینه
و نشر ایلدکلرینه کوره پکن کانون ثانیه فرنگی ده خدیو مصر
اوژزینه درت یوزبیک لیره لق بپولچه ایدی صرافانه تداوله ویردی
پولچه فرانسز و انگلیز صرافلرک الاریله خدیومصره ابرازا ولندقه
قبول اولنیوب رد اولندي

عالی پاشا بپاره یی هرنه نام ایله ایسه آله مدیندن کین با غلایوب
استانبول ایله مصر پشنده رابطه یی کمک و اسلام آره سنده
فشه برافق درجه سنده قدر چیشدی (مذکور تاریخی بک اوغلی
غزته لری مطالعه اولنه)

قپوجی زاده یه قدر بروزیر خود بخود دولت زملک قلعه لرینی
لچانلرینی صلقق ایشیدلدى می
عالی پاشا صوقول قلعه سنی ایکی ییک کیسە جکه صاندی بومسئله یی
کندیسی حیاتده و صدارته ایکن دخی صحیبک بلا ترد سویاردی
بوکره بشنجی صدارته باطوم لیمانی روپیه یه صاتوردی
بونک ایچون انگلیز غزته لری نه قدر با غرش دلیلر برکت ویرسون
بیگ مکه قالادی کوچدی

فی ۲۱ جاذی الآخرة ۱۸۸۱ يوم اربعاء وقت عصر

قونفرانسلر

فرانسز انگلبر قریم محاربہ سنہ نیچون کلوب مالرینی و فانلرینی
دوکدیلر شہر یوق نہ پادشاہک نہ وکالت خاطر لیچون اولایوب
فقط روسيہ کیوں سنه مانع اولق ایچون ایدی
اواؤچہ قدر روسيہ قرہ دکرڈہ ترسانہ لرینی دونخانی اکال ایلس
استاجولی ضبط ایٹک اسپانی تدارک ایش ایدی اورو پالیلر موازنہ
قوای دولیہ نامنے باب عالی ایله اتفاق ایتھیلر دونخانیہ
قرہ دکنہ کیروب روسيہ دونخانی و قریم ترسانہ لرنہ کی تدارکاتی
تلف ایلدلر یعنی روس کلرینی باطیردیلر و سواستپولی پقدیلر
اشد محاربہ دہ بونکلہ ختم بولدی زیرا محاربہ دن مقصد روسيہ کی
استاجولہ هجوم ایچون تدارک ایلدنی قرہ دکن قوتلرینی یوق ایٹک
ایدی ایتھیلر آرتق مصالحہ وقتی کلدی فقط بعد المصالحہ
ینہ روسيہ قرہ دکرڈہ قوت تدارک ایدردہ تکرار جنوبی طوغری بیومکہ
فالقیشور سہ بوکاچارہ ندر اورو پالیلار بوکا دخی چارہ بولدلر
شویلہ کہ پارس دہ بر محلس عقد ایوب روسيہ کی بودھا سواستپولی
انشاء ایده مامنی و قرہ دکنک حرب کلرینہ « الی البد » مسدود
قالاسنی معاهدیہ درج ایلدللر و بومعاہدہ دی روسيہ دی دخی
امضات دیلر او محلس دہ دولت علیہ جانب دن مرخص عالی باشا
ایدی اودخی بومعاہدہ دی امضالا دی اشتہ پارس معاهدہ سی
دیدکاری ودر و بومعاہدہ کی روچی شو قرہ دکن مسئلہ سی در

پارس معاهدہ سی هنک

بومعاہدہ کی طقوز بھی بندنہ دولت علیہ کی استقلالی تصدیق
اولنوب امور داخلیہ سند بردولت آیروجہ و نہدہ دیکر لہ متفقا
مداخلہ ایدہ مامنی درج اولنیشیدی
پھوجی زادہ بویندک عہدینی هنک ایدی زیرا دولتک امور
داخلیہ سند اورو پالیلری مداخلہ ایتھی دی نظامات داخلیہ دی بیله
آنلہ یا پیدیوب کنیسی یا لکز متراجک ایتھی ولایت اصولی
و محکم مختلطہ و تصحیح سکھ و پولیس نظاماتی ہب انگلیز سفری
« اورد استراتفوردک » قلہ آلدینی لا یحده دن در
اشتہ بو طقوز بھی بندہ استشاد ایله درکہ سوریہ مسئلہ سندہ
عالی باشانک مداراسی اوزرینہ فرانسز بیرونیہ عسکر کوندر دیکی
وقت پارس سفری احمد و فیق افندی فرانسز کی خارجیہ ناظری
« توهہ نل » نام ذاتہ « اکر فؤاد باشانک یونینہ بن بیروت دہ بونہ ایدم
امور داخلیہ منہ مداخلہ ایک اوزرہ کلان فرانسز عسکرینی
سونکو ایله فارشول دنم » دیدی
موسیو « توهہ نل » سفیر مشارک ایلک بو آجی لقردی دہ حسب المعاهدہ
حق اولدینی اقرار ایتھی فقط استاجولہ عالی باشا کو جندي

معاهدہ کی ۱۱ بندنہ قرہ دکر مسدودیتی امضائیش ایدی و معاہدہ کی
روچی بویند دن عارت اولدینی یوقارو نہ ذکر او نہی
اشتہ عالی باشا اولز دن اقدیم کے روسيہ کی طلبہ موافق ایدیوب
قرہ دکنی روسيہ دی آچدی روسيہ سواستپولی یونہ یا پیدی وکا اول

ترسانه لرین و دونگاسنی اکاله باشلادی دیک که قریم مخاربہ سنه دوکلان قان و مال هپ هباء اولدی کتدی دولت علیهه الى يوم القيام بربوک مدافعه مصرف آچلدی اکروقیله رشید و محمد علی و قبرسلی و مترجم و رضا پاشال روسيه نک تکاليفی واورو پالیرک بو بایده توسطا یاهه ويردکلری قراری قطعیا رد ایتهه ایدیلر قریم مخاربہ سی اولماز و معاهده دخی حصوله کلمزدی

عالی پاشا یعنی باب عالی قره دکن قخنه روسيه ایله موافقت حاصل ایدوب او یوشقدن صکره اورو پالیره نه دیک دوشر فرانسز و پیروس مخاربہ سیله اورو پا قارمه قاریشق غواصی آرم سنده ایکن اورو پالیر معاهده بوزلاز قره دکن آچلازدیو روسيه یه و باب عالی یه قارشو اعلان حرب می ایتسونلر مسئله دن طوغری دن طوغری یه منفعی اولان باب عالی ثبات و متانت کوسندری آرتق بومفعتدن طولا ییسندن طولا یی بالواسطه حصه دار اولان اورو پا دولتی می غواصی عظیمه سنی برآقویده روسيه یه قارشو متانت کوسندر (هیهات) اشته آنلرده امضالرین سیلیلر چیقدی کتدی

اصلاحات فرمائی

۱۲۷۶ (۱۸ شباط فرنگی ۱۸۵۶) اصلاحات فرمائی دیدکلری
خرستیان چجه یه امتیازات فرمائی در بوفرمائک اصل تسویدی انگلیز و فرانسز و آوستریان سفراستن
قلیله در قوچی زاده ترجمه دن بشقه برشی یا یعادی اوت بعض درجه دها امتیازی و احسانی تعیرات علاوه ایلدی اصلی اولان فرانسزجه لا یکه ایله برکره تطبیق اولنسونه کورلسون سزو و فرمائک قوتی دستورده اولان ترکجه سندن اکلایه مازسکن دول اجنبیه یه یبلیغ اولنان فرانسزجه سنی کوریکزده نه امتیازات در آکلارسکن رشید پاشا پاک اعلا اکلادی و سلطان عبدالجیده بولا یکه مخصوصه ایله یکیتی خبرو یردی لا یکه سنده دیوکه (صحیفه) منتشر اولان فرمان عالینک صورت مطبوعه سنی قرائت ایلدیکده کرک مصلحتک مبدأ و متها سنده و کرک صورت اجراسنده دولت علیه نک استقلال و شانه رخنه و ذهنله خدشه و یه جک شیلر کوردیکدن بعض ذوات ایله بو کادائر مصاحب انسنده حسب الصداقه طیانه میه رق تأسیه اظهاردن کرو

اولاد و بغداد اهالیلری ملکتک اتحادینی استرزا ییدیلر رشید پاشا دخی بوایکی مملکتک آیروجه آیروج، اولان امتیازات عیقه سنی حفظایلدی والی وفاته بو یولیقه ده تابت اولدی بغداد و یوده سی و وغور یدیس بک دخی بومسئله ده دولته بیوک خدمت ایلدی آنحق عالی پاشا بوایکی مملکتک اتحادیله اوراده «رومایا» عنوانیه برهیئت وبالآخره بدولت تشكل ایمسنی استیان اجانبک یولیقه سنه خفیا طرفدار اوله رق و وغور یدیس بک و بو واسطه ایله ولی نعمتی اولان رشید پاشالک علیه نه ایتمدیک انتیقه لر قالادی و عاقبت فی ۱۲۷۳ آخرنده (۲۱ توز فرنگی) رشید پاشایی صدارتند بو یولیقه ایله دوشوری

طوره ما مشیم ---- (صحیفه ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱) اکچه
پوماده ده بورتبه ایلرو کیدا سنک البه اسباب محبره سی اوله جغی بالطبع
خاطره کله جک شی اولوب و کلای فتحم طرفان زدن دخی بوضورتک
میدانه قولنلی ینده شبهه یو غیسه ده چن سنک شرائط صلحیه ده
یا لکز امتیازات مذهبیه نک بقاسی ققره سی مندرج اوله رق بین الدول
یا پیلان بعض اوراق ده دخی انجق راحت و رفاه معناسی متنضم
اولان اصلاح حال رعایا قضیه سنک ثوت سنیه حضرت ملوکانه یه
حواله سی عباره سی مسطور اولوب بود فدهی شرائط صلحیه نک
درد بجی ماده سنده پله حقوق پولیتیقیه لفظنک وجودیله برابر ینه
استقلال عالی و حقوق علیه یه رعایت قید قویسنک دخی محتر
بولنی اسباب میرمه مطالعه سی سال اوله چفتند بشقه ایلچیلرک
دها مکالات هنگامنده طوغیسی و کلای دولت علیه هرو جمهله
تسهیل مصلحت ایدرک آرزو و امیدریزک یله اوته طرفه چکدیلر
و ادیسنده سوزل سویلدکارنیه دائز روایتلر و شوارالق بوکلای
صدق غرته لردہ کورلکده اولان حکایتلر دخی هپ ماده ابرامیه نک
قدانی ملاحظه سنه قوت ویرجک شیر اولدی ینه نظرا بحد
اورو باجه بر مذوحت قزانلیق هو سیله اصل التزام اولنچق طریق
احتیاط کارانه و حکم شمارانه نک ترک اولنیش اولسی ظنی پلک غالب
کورنگکده در واشو فرمان عالینک معنای حقیقیستی سترایچون
هر قدر تأویلات اغفالیه ایله او غراشلیق ده ایسده اصل صحیحی
اورو پایه بیلدرلیکی او زره امان پاسیون قومبلت (ازادی تام)
و غایلیه پارفت (مساوات کامله) قضایا سی اوله رق بوند بوله
ملت حاکم ایله ملل حکومه پشنه هیچ بکونه فرق فالادیقی
و فرمان عالینک بوشیلرده و کرک علاک املاک ماده سنده دائز محلان زده
کوریلان فقرات ممه دخی انجق بورای اغفال ایچون میدانه

قولنلش کلات مصنوعه اولوب یو خصوصیه بو خصوصیه بردازه مخلوده
ایچنده طوتلسه وقتیله دعوا اولندخه اورو بالوی اسکات واقعه
مدار او لور صورتده اولدیقی ایبات ایچک پک آسان شیدر هرنه ایسد
بو خصوصیه بحبوریت قویه اولادیقی تقدیرده بود رجه ایلره
کیلاک مناسب کورلادیکی مثلاو شاید برقوی بحبوریت اولدیقی حالده
دخی چونکه بوماده دولت علیه نک التي یوز سندلک رنکنی عامله ضد
و مخالف اولان دیکر برینکه قویه حق واهل اسلام ایله خرستیان پینشه
معاذ الله تعالی بمقابله عظیه و قوعنه سبب اوله بیله جک براس جسم
و نازک اولوب الحالة هذه در سعادتند برقوده اجنیه بولنی جهنه
بوراجه باش لو جه و قوعاتدن قورقلز و روم ایلینک دخی بوسنه
وارنود لقدن ماعدا یزلندن بکونا او یفونسی لق مامول اولنرسنده
شام و حلب و حطة عراقیه ده و انطاولینک پک چوق یزلند بونک
سوئنثیراتی و اجراسنک صعوباتی ملحوظات قویه دن ایکن بورالی
اصلا قیدا ولنیه رق بالعكس بوکا بغايت خفیججه صورتله تشبت
اولنیش اولسی دخی عقله ملام کورنر زیرا اسباب میرمه صحیحا
موجود ایسده ای ای ایله صعوبت اولدیقی جهنه سلطنت سنیه نک
عادات قدیمه سنده اولدیقی وجهله بومصلحت بر مجلس عمومیه
قولنلش و حقیقت حال اطرافیه اکلا دلش اولسیدی هر کس مخنوں
اولدی یندین بیوک بیوک مخاطراتی دفع ایچون المتعصب و وقوفسز
بونانلرک یله بھر حال بونوع فدا کار لق لری کوزه ال دیر جقلرند شبهه
اولدیقیه نظر اوحالده بومصلحتک قراری آرای عمومیه نک اتحادیه
اولور دولت علیه دخی هر درلو تعیضاتدن وامر اجراده دخی
مشکلاتدن مصون بولنوردی »

بوامتیازات فرمانک اوزیریه رشیدپاشاڭ براعتزاضی دىخى شودر
دېركە والحاصل سفرانك وعدلى اوزیرىنەمۇنى دولتلىك
ايىدەجىكى مساعده اولسىءاولسى چونكە بوامتیازات يابرخطەمايون
وياخود فرماناعالى ايله اعلان اولنەجىدن احکام مندرجەسى معاهىدە
عمومىيە يە حرف بىحرف كېرىمىھەرك مەلا مواد اساسىيەنک دردنجى
مادەسىنە عذكور اولدىيغى وجهە خristian تبعەنک امتیازات مذھبىيە
و حقوق يولىتىقىيەسىنە دولت عليه قلان تارىخىدە نشر بىوردىيغى
خطەمايون ويافرمان عالى ايله اجرا و تأمين بىورمىش اولدىقىدىن
ارتق بونلرك موضوع بىحث اولاسىنە حاجت قاليھەرق يالكز ذكر يەلە
اكتفا اوئىش در ياللو برقە علاوه اىتك استىھەجكلىرى محلىلات قويەدىن
اولوب بونك اجراسى تقدىرىنە ايسە امتیازاتى مىتضمۇن اولان خط
ھمايون ياخود فرمان عالى عەندىنەنک اجزاسىدىن مەعۇد اوھەرق
اشتە بونكە دولتلىر بىحق نظارات و يېلىش و بىوصورتە سلطنت سىنەنک
استقلال عالىسى اخلاق ايدىش اوھەجى
ف الواقع مر حومك مطالعەسى كېي و قوغىبۇلدى

قىوجى زادمنك درايىتىلە فرمان من بور معاهىدەنك طقوز بىجى بىندىدە
برىجى ققرە اوھەرق رشیدپاشاڭ تعرىفە قىريب عبارە ايلە ذكر اوئىنى

اجانىڭ تصرف املاك نظمانىمەسى

امتیازات فرمانىدە اجانىڭ بعض شروط ايلە تصرف املاك تھقىن
اعطاسى و عد اوئىشىدى ۱۲۷۹ تارىخىدەك بوكاداڭ براجرا

كورغۇدىكىنن دول اجنبىيە سفارىي عالى باشایە بومذکوره كوندردىلر
عالى پاشا في ٩ تىرىن اول فرنكى ۱۸۶۲ تارىخلى بوقرىي يازوب
سفراي اجانىڭ كوندردى بونوطةنک خلاصەسى «اجنبىيەر
امتیازات عىيقە يە استادا يەلە قوانين عثمانىيە تابع اولادقلرى مدتجە
تصرف املاك حقە باب عالى مساعده ايىز بنا عاليە شومطلوب اولان
تصرف املاك نە شروط و نظمان اوزىزه اولق لازم كلور تعرىف
ايىدىكىز حالىدە اولوجەلە يايلىور» قضىيەسىنەن عبارت اپدى سال
مذکور اوخرىنە سفراي دول بونوطة يە جواب اولق اوزىزه بومذکوره
دها كوندروب «تبغە اجنبىيە تصرف املاك حقە مالك اولقەلە
امتیازات عىيقە يە خىل كلىز زىرا امتیازات انلرك شخصلىرىنە و اموال
منقولەرینە داير اولدىقىدىن املاك تكاليفجە قوانين عثمانىيە تابع
اولورلار يە شخصلىرىنە و امواللىرىنە متعلق امتیازات قىيەي
محافظە ايدىلر» مائلى تبلىغ ايدىلر

قىوجى زادە بومسئلەيى صاللادى صالحى نهایت ايش
بو يەلە ايش و بو يەلە اولورمىش ئىنلىك في ٧ صفر ۱۳۸۴ نظمانىمەي
سفرانك تعليماتلىرى اوزىزىلە يايلىر بور «موجبىجە عمل اولنە»
خطەمايونى تحصىل ايدى

بونظمانىمەيى تصدىق و قبول ايدىن فرانسز سفري «بوره» نك
باچىلە قونسلوسلىرىنە خطابا يازدىيغى محرراتىن بويغانزك اصلى
قۇلابىجە فەم اولنور سفیر شو پروتوقولك ابتداسىدە دېركە
«بۈرکە اجانىڭ ترکىيە تصرف املاكىنە مساعده ايليان قانون
معاهىدات قىيەدە موجود اولان شخص و اموال منقولە امتیازاتە
قطعا طوقىماز بواجىق املاكە ئائىدر»

دېركە بوندە دىخى قىوجى زادمنك يابىيغى معرفت سفراي
اجنبىيەك تعليماتنى ترجه اىتكەن عبارت ايدى لەن فضله اوھەرق

دولته وبالجمله اهل اسلامه براهانت ايتدى كه غرائبند در

غريبه

اجانب تصرف املاك ايده جكلرينه دائر عالي پاشا نظامانامه سنك
تربيكه (وغزته لرده نشر اولنان) بونجى بندنده تبعه اجيئيه مالك
عثمانى ينك هر طرفنه تصرف املاك حقوقه مالکدرل « يالگز ارض
حجاز مستثنا » قيديله بر استناوار حالبوکه فرانسه سغيرينه يعني
فرانسه دولته تبليغ اولنان فرانسزجه نظامانامه ده شو « ارض حجاز
مستثنا » قيدى مذكور اولايوب يالگز
dans toute l'étendue de l'Empire.

ubar سيله « مالك عثمانى ينك هر طرفنه » ديو اطلاق او زده تحرير
اولىش در نصل كه فرانسه دولتك ١٨٦٧ سنه سچون جيقاريلان
محركات رسميي جامع « صارى كتاب » ده ديدىگىز كېي مذكور در
استثناء يوق در

ديك كه تربخده « ارض حجازدن ماعدا » قيدى محضا
پوجى زادمنك اسلامى آلداقق اىچون برتقىرى اولوب يوقسى
فرانسزلك جىمدن و مكىدىن و مدينەدەن دىنى املاك متصرف
اولارينه مساعدە ايشىش در

پوجى زادمنك بالجمله معاهدات و مخابرات ده بوقىلدن اولەرق
داخله بىلسان و خارجه بشقى بىلسان قوللاتىدىنى نقطەلر يكچوق در
بوجىي اخلاقە تذكار ايدرم زيرا دولت عليه بوها تلر سيله
ايلروده بىوك مشكلاتە اوغرايىه حق در

فغى قونفرانس فرارى محافظه اولندى قره طاغ ايله بزم
حدودى تعين اىچون (١٢٧٥ و دهاصكە في ٦ ربيع الاول ١٢٨١)

و ديكر) قاچ كره اجانبند فرانسر انگلیز اوستريان مر خصاريله
بخلسار تشکيل اولندى و حدود قرار بولدى لكن قبوجى زاده
ينه حدود منازعه سى نامىله ويودغورىچه او تلاعى مسئله سندن طولاي
ديه رك پچن مارت ١٨٧١ قره طاغ بىكه مالىهدن ١٣٠ يك فيلورىن ويورى

محمد
هانى بلغدادن و ديكر قلاع دن قالدىريلان اسلامك اراضى
و املاكلىك بدلاتى صرب حکومتى تضين ايتمىجك ايدى
بيچاره اسلام املاكلىكى تركىه روما يلى يه دوكولىلر واكترسى
سوقا قاره قالدىلر

في ١٨٦٢ (٢٥ أغسوس فرنكى) عسکر عتمانىه قره طاغ حيدودلىك
حقارىندن كلدى رچقه يه قدر كىرىدى بونك او زينه قره طاغلولر
في ١٩ ايلول فرنكى شواوج شرطى قبول ايله دائرة اطاعتە كىرىلر
بورجى شرط باب عالى يى متبع طانقى اىكىنجى شرط قره طاغ ايجىندن
چېنە يه قدر بىر طرريق عسکرى آچلىق اوچنجى شرط بىر طربيق
او زينه دولت طرفندن قله لر ياللىق
بونك او زينه قله لر انسانىه باشلاندى

قبوجى زاده اولوقت و يائىدەكى رئيس جىلڭ بىلەسى « ميرفو » يه
اظهار محبت و التفات ايله عاقت رئيس سرکاتىنى زىدەنە جلب
ايوب قله لر كە هەمنە مساعدە ايده جىكى القاء و بويابىدە برمذكىرە
قلە آلماسى تعلمى ايلدى بونك او زينه سرکاتىك ويورىكى مذكوريى
كىرى استدىكى كې توجه بولە « قره طاغ كىزى طرفندن سرکاتى
يىدەلە بىر مكتوب كلدى دولت عليهنك فوت و مرحت جىلە سندن
قلە لر كە هەمنى استدعا ايشىش و بواستدعا سەنە مساعدە او ئىمازىسە
دول اجيئىه مداخلە سەنە مراجعت ايده جىلە كارمش »

وادیسنه حضور پادشاهی یه عرضله قله لرک هلمنه و بعدما عدم انسانسه دائز اراده استحصال ایلدی حاصلی قره طاغلیلرک کسدکاری قولاقر برونلر یانلرینه قالدقدن و بو نجده مصارف حریه هباء اولدقدن صکره برامنیت طریق اولسون استحصال او نمادی فی ۲۸ جادی الاولی ۱۲۸۳ قره طاغه «وازیلا» بی یعنی ذکری دخی ویردی و مؤخرا ذات شاهانه طرفدن بردہ واپور احسان ایتدیردی

مالیه
دیون خارجیه نک صحیح حسابی

سال میلادی انگلیز لیراسی

۳ میلون استفرض مصر ویرکوسی فارشولوق ۱۸۵۴
فی ۱۸۸۹ منطق او له حق

۰ میلون ینه مصر ویرکوسی فارشولوق ۱۸۵۵
فی ۱۹۰ منطق

قطط کیمسه پاره ویرمدی باب عالی اکر بو باره
کلرسه روسيه محاربہ سنہ دوام ایده میه جکنن
بختله اوروپا دولتیلرینه کارا مذکور ویردی
نهایت انگلیز و فرانسز دولتیلرینک کفالتلریله
شوبش میلونلر استفرض حصوله کلدي

۱۸۵۶ ینه روسيه محاربہ سی نامیله کلیتو مبلغ استفرضنه
چالشلاری فقط سوکدی

۱۸۵۷ سال سابق استفرضنی طلبده اصرار ایلدیلر ینه او عیادی

۱۸۵۸ ۵۶ ۰ استفرضی درکه ایکسال صکره ۵ میلونلر

فی ۹ صفر ۱۲۷۹ باب عالی ایله پارس معاهده سنی امضالیان دولتیلر مر خصلری پیشنه صرب مسئله سننه دائز قطعی الفاد بوقرار نامه یا پلیلی بوقرار ایله باب عالی قلاع اربعده یعنی بلغراد و فتح الاسلام و سمندره واسقاباج قلعه لرنده محافظ عسکر اقامه ایتك حتى ابقاء ایلدی

قوچی زاده فی ۷ ذی القعده ۱۲۸۳ بلغرادی دیکر قلاع ایله برابر و جمع مہما تیله صربه ترك ایلدی و فی ۵ ذی الحجه قلاع اربعده نک صربه ترك فرماتی صدور ایتدی و فی ۱۳ منه بلغرادک و دیکر لرک عسکردن تخلیه سی تمام اولوب صربلو کیردی

استقرارض عقداوندى و استانبول كى و واردات عمومى قارشولق قوندى ديو اعلان ايالدى لكن مىتلهك حتى سال مذكورده تداوله چقاريلان استقرارض اوراق (يوزلكى سكسان بشه) ٣ مليون ليهه دن عبارت در

١٨٥٩

سال سابق دى اعلان اولنان بىش مليون ليهه دن ايلى ملىون ايروسى يوزلكى المتشه ويوزده آلتى دن اونه قدر مختلف فائضلره اشبوسه استحصال اولنه ييلدى

٨٦٠

... ٠٧٠ ٢ كركلار و واردات عمومى كفالىله ميرس استقرارضي پارس صرافلارندن و غزته جيلارندن خليلى سكسان باب عالي طرفى دن اوروپايد چقاريلوب ١٦ مليون ليهه استقرارضنه جالشىلر نيجه مصارفدىن سكره آتجق سكرنده بىنى يعنى قىد اولنان ٢ مليون كسور ليهه يىرىه ييلدىلر

١٨٦٢

| كفالىلارى واردات عمومى

٦٤ و ٦٣

٦ كفالى واردات عمومى سال سابق دى	١٨٦٦
٣٦ مليون بىسنه سورملى ايرتسى سنه شو	
٦ مليون استقرارض اولندى	
٦ وينه ايرتسى سال ٦ مليون دها	١٨٦٧
٦ و ٦٩ ٢٢ دها ايرتسى سنه ٢٢ مليون	٦٨
١٢ اون بىنجى استقرارض ١٣ مليون كفالى ايسه دائماً واردات عمومى	١٨٧٠
١١٣ ٠٧٠ ...	
جعا ١١٣ مليون يقشىك انكليز ليهسى استقرارضات خارجىه شوحسابدىن كورينوركە سكرن استقرارض يعنى ٥٨ و ٦٠ و ٦٢ و ٦٣ و ٦٦ و ٦٧ و ٦٩ و ٧٠ كە ٦٥ مليون ليهلىق ديون اولوب سنوى ٤ مليون ليهه فائض ومصرفى وارددر اشته يونلارك هېسنه « واردات عمومى » قارشولق كوسىرلىش	
مصرى و روكسى ٥٤ و ٥٥ استقرارضلى اولان ٨ مليونه قارشولق روم ايلى رسم اغناى و توقات معدنى كوي ٦٥ دهى ٣٦ مليونه قارشولق	

بعبا دها سرمایه دار آلداتىجى رهنلىرى قالدىمى ايدى
اوئت قپوجى زادەتك جىب اهانتىدە دها رهن وارايدى
كۈرۈمى كە سال سابق ده و سال حالىدە اوروپادن ٢٤ مليون
ليهه دها استقرارضنه نە قدر جالشى قىقىش پاره ويرمىدىكتىن
ايىه ايىه ... ٥ ٧٠٠ لىريهه قدر ايىدى و بوكادىخى

٣٦ مليون ليهه كفالى روم ايلى رسم اغناى
و توقات معدنى بواسقراضنه يۈك جىلە كىرىدى
زيرا بالجىلە معادن و رسم اغناى آتجق بىملىون ليهه
طۇۋەپپىلور شو ٣٦ مليونك سنوى مصرفى ايسه
بىموجب تعهد ايىچق مليون ليهه ايدىپپىر

١٨٦٥

فارشوان کو ما مصر و روسنی کو ستردی و حصدلی لوندرده
بیمه چیقارلی لکن نه آلان اولدی نه صامان بواسقراضک
عقداولندیغی عالی پاشا رسما اخلاقن ایلدی

ای شمی نه دیلم باب عالی شو ۱۶ ییله چعا وارداتی
اولان ۳۴ میلون لیری (هرسال ۱۴ میلون لیره حسایله)
ییدکن بشقه خارجن ۱۱۳ میلون لیریه بورجلواوش نه یاپدی
سبحان الله بومیون ملیون آلتونلر نرهیه کتدی .
دیون داخلیه ینه بشقه .

خاتمه

بونجه اهاتلری ایدن عالی پاشا عجا نه جزا کوردی اوت
وفاته قدر آنک اهاتلرینی بیان بابتده ۴۷ ۷۶۰ سطر غته و رسائل
تحریر و نشر اولندی
اوتو اوج آی قدر فارنی کاه ایز کاه شیش خسته لق چکه رک
اولدی وجنازه نمازندن صکره امام افندی جماعته خطاباً
« نصلیلورسکن » دیو عادت او زره سؤال ایلدکه برحیثی انسان
« الکفا آدم ایدی بوملکی خراب ایدی » دیو بازدی اکاده
ضبطیه مشیری حسنی پاشا طیاق آتدیردی
شمی طبع سلیم ایله دوشونهم مطلقاً عدالت وارمی یوقمی
یعنی هر کس ایدیک ک جزانی چکه حکمی
عدالت مطلقه وار هر کس علنک جزانی چکه جلک
اویله ایسه یاهو الله وار اویله ایسه یاهو بروم جزا وار
زیرا پیوچ زاده اعمالنه مقابل او له حق درجه ده جراء کورمدى
حریف البته دها جزانی کوره جلک

حرره

سعاوی

۴

صفحه سطر خطاء صواب
۱۳۶۹ ۲۰ ۸

سعاوی ایله مخابره کالاول پارس ده خانه سنه یاخود مطبعه سنه
تخریرو ارسال اوله

خانه سک محلی شودر

SUAVI, 65, avenue Joséphine, Paris.

مطبعه سک محلی بودر

5, rue Garancière, Paris.

